

Geschillenbeslechting in de medezeggenschap

Anja Pranger & Loes Verhoeven

Voorafgaand aan het geschil

Vaak gaat aan een procedure vooraf:

- Informatieverschaffing door het bevoegd gezag over een voorgenomen besluit.
- Overleg tussen bevoegd gezag en MR
- Adviesaanvraag (tijdig) over een voorgenomen besluit of verzoek om instemming te geven op een voorgenomen besluit.
- Indien voorgeschreven een ouderraadpleging.
- Advies van de MR of het besluit van de MR om niet in te stemmen wordt gevolgd.

Soms gaat er in de voorgaande stappen iets niet goed. Dat kan een reden zijn om een geschil voor te leggen aan de LCG WMS

Procedure in een notendop

- Indienen geschil door MR of BG.
- Opvragen aanvullende informatie, indien nodig.
- Verweerschrift opvragen bij andere partij en meestal mededeling zittingsdatum.
- Hoorzitting.
- Uitspraak LCG WMS binnen 6 weken.

- De standaardprocedure duurt ongeveer 3 tot 4 maanden. Bij spoedeisend belang is een versnelde behandeling mogelijk.

- Regels over bijvoorbeeld het indienen van stukken en termijnen staan in het Reglement van de LCG WMS ([Reglement - Onderwijsgeschillen](#)).

Aandachtspunten bij indienen van een geschil

- Online indienen via de website van Onderwijsgeschillen.
- Hou rekening met termijnen voor het indienen van een geschil en inroepen nietigheid. Termijnen worden in vakanties niet verlengd.
- Voorzitter van de MR is bevoegd de MR in rechte te vertegenwoordigen. De voorzitter kan iemand anders machtigen.
- Gemotiveerd verzoekschrift indienen.
- Aangelegenheid/onderwerp/toepasselijke wetsartikel benoemen.
- Aangeven wat het verzoek aan de Commissie is (welke vordering).
- Nagaan of MR of GMR bevoegd is en of de gehele (G)MR of alleen personeelsgeleding of oudergeleding bevoegd is.
- Nagaan of juridisch bijstand nodig is. Noodzakelijke kosten voor juridische bijstand aan MR moeten worden vergoed door BG.

Instemmingsgeschil (artikel 32 Wms)

- Het bevoegd gezag behoeft de voorafgaande instemming van de medezeggenschapsraad (of betreffende geleding) voor een door het BG te nemen besluit met betrekking tot de aangelegenheden genoemd in:
 - artikel 10 Wms (MR)
 - artikel 12 Wms (PMR)
 - artikel 13/14 Wms (OMR)
 - artikel 14a Wms (OPR)
- Wie kan naar de LCG WMS?
 - BG als de MR niet de vereiste instemming verleent (artikel 32 lid 1)
 - MR als niet om vereiste instemming is gevraagd (artikel 32 lid 3 en 4)

MR verleent niet de vereiste instemming (art. 32 lid 1)

- Wat kan BG doen?
 - binnen 6 weken na onthouding instemming door MR
 - vervangende toestemming vragen aan de LCG WMS om het besluit te nemen
- LCG WMS beoordeelt:
 - of de MR niet in redelijkheid tot onthouding instemming heeft kunnen komen
 - of sprake is van zwaarwegende omstandigheden die het te nemen besluit rechtvaardigen

Als BG besluit neemt of uitvoert zonder vereiste instemming MR (art. 32 lid 3 en 4)

- Wat kan MR doen?
 - geleding die het betreft (MR, PMR, OMR, zie bijvoorbeeld [108706](#))
 - beroep op nietigheid van het besluit ([107853](#), [107838](#)):
 - moet binnen zes weken na besluit
 - schriftelijk
 - tegenover bevoegd gezag
 - eventueel: verzoek aan LCG WMS om aan BG plicht op te leggen zich te onthouden van handelingen die strekken tot uitvoering of toepassing van het besluit
- BG kan LCG WMS verzoeken te verklaren dat MR ten onrechte beroep op nietigheid heeft gedaan ([107862](#))

Reglements-/statuutsgeschil (artikel 33 Wms)

- Geschil over wijziging/vaststelling medezeggenschapsstatuut of medezeggenschapsreglement
- Zelfde procedure als instemmingsgeschil (artikel 32 Wms)

Adviesgeschil (artikel 34 Wms)

De medezeggenschapsraad of de ondersteuningsplanraad wordt vooraf in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over elk door het bevoegd gezag te nemen besluit, met betrekking tot de aangelegenheden als genoemd in artikel 11 (MR) en artikel 11a (OPR) Wms.

Adviesgeschil artikel 34 Wms

MR kan naar LCG WMS als BG een besluit neemt:

- in afwijking van advies MR
- zonder dat vereist advies MR is gevraagd

Adviesgeschil artikel 34 Wms

Als besluit afwijkt van advies MR

- 6 weken opschorting besluit, tenzij MR geen bezwaar heeft tegen uitvoering
- binnen 6 weken geschil bij LCG WMS
- MR moet advies beargumenteren en aangeven dat door het niet volgen van het advies de belangen van de school of de MR ernstig worden geschaad

Als BG ten onrechte geen advies heeft gevraagd

- 6 weken opschorting besluit, tenzij MR geen bezwaar heeft tegen uitvoering
- binnen 6 weken geschil bij LCG WMS
- MR moet advies formuleren dat zou zijn gegeven
- MR moet advies beargumenteren en aangeven dat door het niet volgen van het advies de belangen van de school of de MR ernstig worden geschaad

Wat kan de LCG WMS oordelen (artikel 34 lid 5 en 6 Wms)?

- De commissie beoordeelt of het bevoegd gezag bij niet of niet geheel volgen van het advies van de medezeggenschapsraad bij afweging van de betrokken belangen niet in redelijkheid tot zijn besluit heeft kunnen komen.
- De commissie doet vervolgens de uitspraak of het betrokken besluit al dan niet in stand kan blijven.
- De commissie is daarbij bevoegd, indien de medezeggenschapsraad daarom heeft verzocht, een of meer van de volgende voorzieningen te treffen:
 - a. het opleggen van de verplichting aan het bevoegd gezag om aan te wijzen gevolgen van dat besluit ongedaan te maken;
 - b. het opleggen van een verplichting aan het bevoegd gezag tot nalaten om handelingen te verrichten of te doen verrichten ter uitvoering van het besluit of van onderdelen daarvan.

Nalevingsgeschil (artikel 35 Wms)

- naleving van verplichting uit Wms of onderwijswet
- zowel MR als BG kan zich tot LCG WMS wenden
- LCG WMS kan MR/BG verplichting opleggen bepaalde handelingen te verrichten/na te laten
- LCG WMS kan MR ontbinden (als MR door die opgelegde verplichting niet nakomt, [109264](#))
- LCG WMS kan dwangsom opleggen aan BG
- in beginsel geen nalevingsgeschil als het gaat om advies-/instemmingsbevoegdheid MR(geleding)

Beroep bij de Ondernemingskamer

- Uitspraak van de LCG WMS is bindend, maar het is mogelijk om daartegen in beroep te gaan bij de Ondernemingskamer van het Gerechtshof Amsterdam.
- Beroep moet worden ingesteld binnen een maand na de uitspraak van de LCG WMS.
- Bijstand door een advocaat is verplicht.
- Ondernemingskamer doet een bindende uitspraak.

Laatste uitspraken Ondernemingskamer:

Ondernemingskamer 29 januari 2024, [ECLI:NL:GHAMS:2024:197, Gerechtshof Amsterdam, 200.334.779/01 OK](#)

Ondernemingskamer 23 mei 2024, [ECLI:NL:GHAMS:2024:1551, Gerechtshof Amsterdam, 200.340.874/01 OK](#)

Ondernemingskamer oordeelde dat besluiten van het bevoegd gezag in stand konden blijven, ondanks dat het BG de regels voor medezeggenschap niet had nageleefd.

Faciliteitenregeling (artikel 28 Wms)

- BG staat de MR het gebruik toe van voorzieningen die MR redelijkerwijs nodig heeft voor vervulling taak (lid 1)
 - Denk o.a. aan: gebruik mogen maken van vergaderruimte, e-mailaccount ([108255](#)), adressenbestand ([104527](#)).
- Redelijkerwijs noodzakelijke kosten MR, moeten worden vergoed door BG (lid 2)
- BG moet noodzakelijkheid kunnen beoordelen. Dus MR moet:
 - Omschrijving onderwerp waarover de MR deskundige wenst te raadplegen
 - Toelichting waarom het redelijkerwijs noodzakelijk is deskundige te raadplegen ([107962](#))
 - Opgave van de daaraan verbonden kosten (schatting) ([108965](#))
(OK 25 september 2018, [ECLI:NL:GHAM:2018:3434](#))
- Als BG kosten niet vergoedt: nalevingsgeschil

Mediation

- Mediation is een vorm van conflictbemiddeling waarbij partijen samen met een neutraal persoon, de mediator, proberen tot een oplossing te komen.
- Ook voor conflicten die ontstaan tussen een MR en het bevoegd gezag kan mediation worden ingezet. Het doel van dit gesprek is om de relatie tussen MR en bevoegd gezag te herstellen, zodat zij u samen verder kunnen of de samenwerking goed kunnen afronden.
- Mediation is altijd vrijwillig, en partijen kiezen er bewust voor om samen naar een oplossing te werken.
- Onderwijsgeschillen heeft een 'mediationdesk' waar het verzoek om mediation kan worden ingediend.
- Mediation in een geschil dat in behandeling is bij de LCG WMS, is voor alle scholen kosteloos tot een bedrag van € 2400,- / 4 bijeenkomsten. Daarboven wordt een afspraak op maat gemaakt.

Wetswijziging schooljaar 2025/2026

- De Wet versterking positie ouders en leerlingen in het passend onderwijs treedt in werking per 1 augustus 2025. De wet is een onderdeel van de verbeteraanpak van het passend onderwijs. Ondersteuningsaanbod van een school wordt opgenomen in de schoolgids, die jaarlijks wordt vastgesteld. Het schoolondersteuningsprofiel als losstaand document komt te vervallen.
- De rechten van de MR en de leerling- en oudergeleding van de MR veranderen niet.
- In artikel 11, eerste lid, onderdeel r Wms, wordt 'het schoolondersteuningsprofiel' vervangen door 'het ondersteuningsaanbod van de school'. De volledige MR houdt daarmee adviesrecht op het extra ondersteuningsaanbod van de school. Als de wet van kracht is, wordt het extra ondersteuningsaanbod als onderdeel van de schoolgids, die jaarlijks wordt vastgesteld, elk jaar voor advies voorgelegd aan de MR.
- Artikelen 13, eerste lid, onderdeel g, en 14, eerste lid, onderdeel a Wms wijzigen, waardoor het instemmingsrecht op de schoolgids geen betrekking heeft op het extra ondersteuningsaanbod van de school. Daarop heeft de volledige MR al adviesrecht.

Onderzoek naar toegankelijkheid tot de LCG WMS

Rapport: *“De juridische toegankelijkheid tot de Landelijke Commissie voor Geschillen Wet medezeggenschap op scholen: voorstellen tot verbetering”*

Onderzoeksvraag: “Welke juridische mogelijkheden zijn er om de toegankelijkheid tot de Commissie te verbeteren?”

- Toegankelijkheid: het verkrijgen van een inhoudelijk oordeel in een geschil over medezeggenschap op scholen
- Verbeteren: het vergroten van de mogelijkheid om een inhoudelijk oordeel te krijgen

Aan welke wettelijke vereisten moet een verzoeker voldoen om een inhoudelijk oordeel te krijgen van de Commissie?

1. Het moet gaan om een instemmings-, reglements/statuuts-, advies- of nalevingsgeschil.
2. Partijen zijn enerzijds het bevoegd gezag en anderzijds de (geleding van de) (G)MR.
3. Het verzoek is binnen de geldende termijn ingediend.
4. Instemming en advies: Er is sprake van een 'te nemen besluit' en 'een aangelegenheid'
5. Naleving: er is sprake van een bij of krachtens de Wms of onderwijswet geldende verplichting.

Conclusies:

- De bepalingen over de rechten en bevoegdheden in de Wms zijn gecompliceerd
- De wettelijke bepalingen over de geschillenregeling zijn ingewikkeld.

Kunnen vereisten worden gewijzigd opdat de toegankelijkheid zal vergroten?

Vereisten 1, 2 en 5 kunnen worden verbeterd door de bepalingen over de geschillenregeling te vereenvoudigen en terug te brengen tot het strikt noodzakelijke.

Aanbevelingen:

- Algemene bepaling geschillenregeling
- Één bepaling over voorzieningen
- Verplaatsen bepaling nietigheid naar bepalingen over instemming

Hiervoor is wijziging wet noodzakelijk

Kan verruiming van de procespartijen bijdragen aan verbetering van de toegankelijkheid?

Uitbreiding met 'belanghebbenden' kan voor een beperkt aantal geschillen bijdragen aan verbetering van de toegankelijkheid. Voorgesteld wordt om belanghebbenden toegang tot de Commissie te geven over:

- Het instellen/in stand houden/opheffen van een medezeggenschapsorgaan
- Vaststelling MR-statuut of reglement
- Kandidaatstelling voor en de verkiezing van leden van een medezeggenschapsorgaan
- Bekend maken van agenda's en verslagen van vergaderingen

Ook hiervoor is wijziging wet noodzakelijk.

Alternatieven

- Minder strikte opstelling Commissie (bijvoorbeeld afstappen 'lex specialis' beginsel)
- Commissie moet meer ten overvloede overwegingen geven bij niet-ontvankelijkheid
- Bepaling over nietigheid in reglementen opnemen
- Wijziging huidige (model)reglementen

Advies onderzoeker: Verder onderzoek naar vereenvoudiging Wms, met name over uitleg verschillende aangelegenheden en verduidelijking welk orgaan welke bevoegdheid heeft.

Stichting
Onderwijsgeschillen

Vragen?

Voor meer informatie:
www.onderwijsgeschillen.nl
www.infowms.nl

